

Mye snill vask å få

Ingen koker en ullgenser. Men du bør ta ullfabrikantene på ordet: Ulltøy tåler en real vask. En real og skånsom vask, vel å merke. Her forteller vi deg hvilke vaskemidler som er snillest mot ulla di.

tekst JORUNN GRAN foto JOHNÉR

SAMMEN MED Statens institutt for forbruksforskning (SIFO), har Forbruker-rapporten testet åtte spesialvaskemidler for ull og silke. Vi hadde to formål med testen: Vi ville finne ut hvor effektivt vaskemidlene fjerner smuss og flekker. I tillegg ønsket vi å teste om vaskemidlene førte til krymping eller toving av ullplagg.

Pass på fasongen

Den gode nyheten er at det faktisk er vanskelig å skitne til et ullplagg. Fibrene tar rett og slett ikke så lett til seg smuss. Men når tiden er inne for ullvask, kan dette

lett bli en balansegang mellom flekkfjerning og fasongendringer. Krymping og toving er ulltøy-vaskerens skrekk. Og takket være ukyndig vask har da også mange opplevd at favorittgenser er blitt til dukkegenser i løpet av få minutter. Men er du uheldig og søler rød saus på den hvite, nye kasjmirensen, skal du ikke la frykten for fasongendringer stanse deg. Før du velger vaskemiddel, kan du ta en titt på tabellen vår for å finne ut hvor mye ullplaggen i vår test krympet med de ulike vaskemidlene.

TESTFAKTA

Statens institutt for forbruksforskning (SIFO) har testet følgende spesialvaskemidler for ull og silke:

Milo, Ull-shampoo, Woolwash Classic, Effekt Ullvask, Woolite, Ecover, Neutral og Acé.

Tøyet som ble vasket i testen, var av ren ull, og fire typer standardisert smuss var påført testtøyet. Testkriterier var vaskeeffekt, blekeeffekt, krymping og toving, og testen er gjennomført på prøver av ubehandlet ull.

TIPS

Fete flekker?

Milo eller Woolwash Classic gjør den beste jobben mot olivenolje. Hudfett fjernes best med Acé eller Ecover.

Kaffesøl?

Prøv med Neutral eller Acé.

Redd for krymping?

Ikke bruk Acé, og vær forsiktig med Woolite og Ecover.

i testen som inneholder blekemiddel, og middelet får du bare kjøpt utenlands. Vaskemiddelet er testet nettopp for å kunne sammenlikne midler uten blekemiddel med ett som er tilsatt blekemiddelet hydrogenperoksid.

Olje, kaffe eller spinat

Effekten av spesialvaskemidlene har vi prøvd ut på flekker av olivenolje, kaffe, spinat og hudfett. Mens flekker av fett med pigment er en test på vaskemidlenes generelle vaskeeffektivitet, er flekker av kaffe og spinat en test på midlenes evne til å vaske blekbare flekker. Og når vi vasker ull, er det viktig at vi kan fjerne flekker uten sterke blekemidler. Ullfibrer tåler ikke klor, og vi er derfor ekstra avhengige av at spesialvaskemidlene holder det de lover: Skånsom fjerning av smuss og flekker.

Milo tar knekken på olivenoljeflekken. Det gjør også Woolwash Classic. Acé er mest effektivt på hudfett med pigment. Men Ecover er også god mot slike flekker.

Skånsomme eller brutale?

Ifølge vår teststandard skal ullvaskemidler ikke føre til mer enn to prosents dimensjonsendring etter vask. Plagget skal altså ikke til sammen trekke seg sammen mer enn to prosent i lengden og bredden.

Blant de ullvaskemidlene du kan finne i norske butikkyller, ligger Woolite og Ecover dårligst an i forhold til våre krav for krymping og toving. Disse midlene bidrar til 2,1 prosent dimensjonsendring. Men bare spesialvaskemiddelet Acé bidrar til tydelig krymping og toving i vår test. Dette vaskemiddelet er det eneste

Ullvaskemidler	oliven hudfett	kaffe	spinat	Vaskeeffektivitet 2/3 Krymping/toving 1/3	Totalt		
Milo	5	4	4	4	5	5	Svært bra
Woolwash Classic	4	4	3	4	4	5	Bra
Acé*	4	5	5	5	5	3	Bra
Woolite	3	4	4	4	4	4	Bra
Ecover	3	4/5	4	4	4	4	Bra
Ull-shampoo	2	3/4	4	4	3	5	Bra
Effekt ullvask	3	3	3	4	3	5	Bra
Neutral*	2	3	4/5	4/5	3	5	Bra

© Forbruker-rapporten 5 = svært bra! 4 = bra 3 = middels 2 = under middels
1 = dårlig! 1 = best i test

Forbruker-rapportens produkttester finner du på www.forbrukerradet.no

*Merknad: Midlene Acé og Neutral er testet i et begrenset program for vaskeeffektivitet. Midlene er likevel tatt med for å gi en indikasjon på hvordan de fungerer sammenliknet med øvrige spesialvaskemidler.

LEVERANDØRER

Milo, Lilleborg, tlf 22 89 50 70
Ull-Shampoo, Gull-Ull (Mia AS), tlf 57 85 83 06, Eidsvoll miljøprodukter (homeparty) www.egeneration.no
Woolwash Classic, Fiber Protector Norge AS, tlf 23 23 15 55
Effekt ullvask, Terje Høili AS, tlf 69 39 66 00
Woolite, Blue Dress, tlf 66 77 49 00
Ecover, Alternativ mat AS, tlf 63 90 19 55
Neutral, Sara Lee, tlf 66 82 25 50

Flekker av kaffe eller spinat fjernes best med Acé eller Neutral.

Dagligvarer er helt greit

Vaskemidlene i denne testen har vi kjøpt inn i dagligvareforretninger, spesialforretninger for garn, klesforretninger og via internett.

Resultatene tyder på at du kommer langt med å utstyre deg med et spesialvaskemiddel fra dagligvareforretningen din. Ingenting tyder på at spesialvaskemidler innkjøpt i garnforretning eller i klesforretning, er snillere mot ullplaggene dine enn det de mer vanlige ullvaskemidlene er. Lavprismiddelet Effekt ullvask gjør en noe dårligere flekkfjerningsjobb enn de andre vaskemidlene, men middelet ser ut til å beskytte mot krymping og toving av ull.

Vaskemidler som er utviklet for å være spesielt skånsomme mot fibrer fra ull og silke, kan du også bruke på dunjakker, dyner og hodeputer med dun.

BEHANDLE ULLTØYET DITT SOM EN GOD VENN!

- Luft plagget, hvis det ikke egentlig trenger vask.
- Følg vaskeanvisningen.
- Husk at ull tåler mekanisk bearbeidelse dårlig.
- Hvis vaskeanvisningen på ullplagget ditt anbefaler vaske-maskin, så vasker du plagget i maskinen på ullprogrammet.
- Hvis vaskemaskinen har ullprogram med en såkalt ullvugge der trommelen kun vugger fram og tilbake, kan du bruke maskinen også til ulltøy som skal vaskes for hånd.
- Bruk vaskemidler uten enzymer og blekemiddel.
- Bløtlegging av ullplagg anbefales ikke. Superwash-merket ull kan du trygt vaske i maskinen.
- Vaskevannet skal ikke ha høyere temperatur enn 30 grader. Superwash-ull kan tåle 40 grader.
- Gi ullplagget en lett sentrifugering, gjerne innpakket i et håndkle eller et putetrekk.
- Form plagget og tørk det flatt. Dette er viktig, hvis plagget er tungt og vått etter vask.
- Tørketrommel lager dukketøy!
- Ikke bruk skyllemiddel, hvis tøyet er mykbehandlet hos produsenten.
- Forsiktig med strykejernet. Bare lett damping tilrådes.

Kilder: Garnstudi.no, Lilleborg.no, Biotex.com m.fl.